

MISKOLCI EGYETEM

**MŰSZAKI FÖLD- ÉS
KÖRNYEZETTUDOMÁNYI
KAR**

NEMZETKÖZI MIGRÁCIÓ

FÖLDRAJZ ALAPSZAK
(NAPPALI MUNKAREND)

TANTÁRGYI KOMMUNIKÁCIÓS DOSSZIÉ

MISKOLCI EGYETEM
MŰSZAKI FÖLD- ÉS KÖRNYEZETTUDOMÁNYI KAR
FÖLDRAJZ-GEOINFORMATIKA INTÉZET

Miskolc, 2023

TARTALOMJEGYZÉK

1. Tantárgyleírás
2. Részletes tematika
3. Gyakorlati feladatok

1. Tantárgyleírás

Tantárgy neve: Választható MFBFO3BKV Nemzetközi migráció	Tantárgy kódja: MFKST6308
Tárgyfelelős: Siskáné Dr. Szilasi Beáta, egyetemi docens	Tárgyfelelős tanszék/intézet: Földrajz- Geoinformatika Intézet
Javasolt félév: 3.	Tantárgyelem: választható
Óraszám/hét (ea+gyak): 0+2	Előfeltételek: nincs
Kreditpont: 2	Számonkérés módja (a/gy/v): gyakorlati jegy
	Tagozat: nappali
Tantárgy feladata és célja: Napjainkban egyre nagyobb figyelmet kap a nemzetközi migráció kutatása és az ahhoz kapcsolódó témák vizsgálata. A Népeesség és településföldrajz c. tárgy keretében ezeknek a kérdéseknek a részletes ismertetésére nincs lehetőség. Ezzel a választható tárggyal ezt a hiányt igyekszünk pótolni. Célunk, hogy megismertessük a hallgatókkal a legújabb nemzetközi migrációs elméleteket mind a nemzetközi vándorlás és mind a bevándorlók beilleszkedéséhez kapcsolódóan, közelebbről tanulmányozzuk az Európai Unió bevándorlási politikáját és megnézzük azt is, hogy a nemzetközi vándorlás főbb elemeire (be és kivándorlási helyek, vándorlók, határok) milyen hatással van ez a folyamat, valamint milyen veszélyeket, előnyöket és hátrányokat jelenthetnek ezek a társadalmak számára. Továbbá célunk az, hogy bemutassuk, hogy a kutatók a téma vizsgálatakor milyen módszertani eszközökkel dolgozhatnak.	
Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeri az általános földrajzi diszciplínák alapvető összefüggéseit természet-, társadalom-, valamint részben regionális földrajzi területen. Ismeri a geográfia alapvető módszereit a természet- és társadalomföldrajz fő szakterületein. Ismeri a földrajzi gondolkodás alapvető jellegzetességeit, a geográfiai elemzés követelményeit. Ismeri a logikus földrajzi állítások megfogalmazásának feltételeit, és az azokból levonható következtetések korlátait. Ismeri a természet- és társadalomföldrajz témakörébe tartozó adatgyűjtési, adatrögzítési, és adatfeldolgozási módszereket. képesség: Képes a geográfia alapvető módszereinek a természet- és társadalomföldrajz fő szakterületein való alkalmazására. Képes az általános földrajzi diszciplínák alapvető összefüggéseit természet-, társadalom-, valamint részben regionális földrajzi területen meglévő összefüggések átlátására. Képes logikus földrajzi állítások megfogalmazására, azok feltételeinek és az azokból levonható következtetések pontos megadásával. Képes alapvető természet- és társadalomtudományi ismeretei alapján a rokon- és társtudományok térreleváns eredményeinek értelmezésére. Képes a rutin szakmai problémákat felismerni, azok elméleti és gyakorlati megoldásához az elérhető könyvtári és elektronikus szakirodalmat feldolgozni, azt ott elérhető módszereket alkalmazni. Képes a földrajzi problémák felismerésére, megfogalmazására. attitűd: Törekszik a földrajztudományi elméletek, paradigmák, elvek minél teljesebb megismerésére. Együttműködő, kapcsolatteremtő attitűd jellemzi, a kommunikációs problémamegoldást részesíti előnyben. Nyitott a szakmai eszmecserére, a szakmai együttműködésre, törekszik arra, hogy feladatainak megoldása a munkatársak véleményének megismerésével, lehetőség szerint együttműködésben történjen. Képes tudásának gyarapítására és tanulmányainak magasabb szinten történő folytatására. autonómia és felelősség: Alapvető elméleti és alkalmazott földrajzi és releváns környezettudományi szakmai kérdésekben önállóan, források felhasználásával hoz döntéseket. Elvégzett szakmai munkájáért felelősséget vállal. Tisztában van a földrajzi tudományos kijelentések értékével, azok alkalmazhatóságával, korlátaival. A geográfiai elemzések eredményeiből következő önálló döntéseket hoz meg.	

Tantárgy tematikus leírása:

1. A félévi feladatok ismertetése, bevezetés.
2. A vándorlásról tanultak átismétlése (A földrajzi mobilitás fogalma, a vándorlás elemei, a vándorlási modellek, a nemzetközi vándorlás). A migráció alaptézisei
3. Nemzetközi vándorlási teóriák. Migrációkutatás.
4. A migráció szabályozása. Az Európai Unió bevándorlási politikája
5. Az interjú elkészítéséhez szükséges módszertan megismerése, az interjú kérdéseinek áttekintése.
6. A kibocsájtó országok jellemzői.
7. A befogadó országok jellemző.
8. A bevándorlók. A migráció lélektana. A bevándorlók beilleszkedési modelljei.
9. Az elkészített félig strukturált interjúk feldolgozásának alapelvei és kategóriái.
10. Külföldiek társadalmi beilleszkedése Magyarországon. Kiselőadások megtartása.
11. A nemzetközi vándorlás és a bevándorlás kutatásának módszertani kérdései, egy kutatás példáján.
12. Kiselőadások megtartása.
13. Beadandó dolgozatok elkészítése, kiselőadások megtartása.
14. Gyakorlati jegy pótlása.

Félévközi számonkérés módja:

A tárgy, mint gyakorlat szerepel a tanrendben, ezért a maximális hiányzás 3 alkalom lehet. Gyakorlati óra keretében történő közös munka, ahol a hallgatóknak képesnek kell lenniük, logikus földrajzi állítások megfogalmazására, azok feltételeinek és az azokból levonható következtetések pontos megadásával.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele:

Készítsen egy 5-10 oldalas (Times New Roman 12 betűméret, másfeles sorköz, 2,5 cm-es margók) dolgozatot a tárgyalta témakörök egyikéből. A tanulmányhoz kérem, hogy legalább 5 nem internetes forrást használjon fel, ebből legalább egy darab legyen idegen nyelvű (elsősorban angol, de nem kizárólagosan). Támaszkodjon elérhető statisztikákra. A kiselőadás esetében válasszon ki egy célországot és mutassa be a migráció jellemzőit, keresse az adott országok elérhető statisztikai adatait, és ezek segítségével mutasson be összefüggéseket, folyamatokat. Mutassa be, hogy az adott ország inkább kibocsátó, vagy inkább befogadó státuszú? Készítsen interjút és dolgozza is fel. A gyakorlati jegy 60%-ban a dolgozat+interjú, 40%-ban a bemutatott saját kutatás (kiselőadás) értékeléséből adódik. Figyelembe vesszük, hogy a hallgató képes legyen az alapvető természet- és társadalomtudományi ismeretei alapján a rokon- és társtudományok térreleváns eredményeinek értelmezésére.

Értékelés:

100–85% jeles; 84–75% jó; 74–63% közepes; 62–51% elégséges; 50–0%: elégtelen.

Kötelező irodalom:

- Kovács Z. 2002. Népeség- és településföldrajz, ELTE Eötvös, Budapest, 239p
- Rédei Mária. 2007. Mozgásban a világ. A nemzetközi migráció földrajza, ELTE, EÖTVÖS kiadó, Budapest, 566 p.
- Hautzinger Z.-Hegedűs J.–Kelnner Z. 2014: A migráció elmélete. Nemzeti Közzolgálati Egyetem, Budapest. 106 p.
- Castles, S.- Miller, M. J. (2009), The Age of migration. International Population Movements in the Modern World. Fourth Edition, The Guilford Press New York London, 369 p.

Ajánlott irodalom:

- Portes, A. –Rumbaut, R. 2006: Immigrant America (3rd edition). University of California Press. 300 p.
- Zelinsky, W. and Lee, B. A. (1998), Heterolocalism: An Alternative Model of the

Sociospatial Behaviour of Immigrant Ethnic Communities. (in) International Journal of Population Geography 4. pp 281-298.

KSH:

[http://portal.ksh.hu/portal/page?](http://portal.ksh.hu/portal/page?_pageid=37,115776&_dad=portal&_schema=PORTAL)

[_pageid=37,115776&_dad=portal&_schema=PORTAL](http://portal.ksh.hu/portal/page?_pageid=37,115776&_dad=portal&_schema=PORTAL)

CIA The World Factbook: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>

2. Részletes tematika

Dátum	Gyakorlat
09. 12.	A félévi feladatok ismertetése, bevezetés, a nemzetközi migráció alapvető jellemzői.
09. 18.	A vándorlásról tanultak átisméltése (A földrajzi mobilitás fogalma, a vándorlás elemei, a, vándorlási modellek, a nemzetközi vándorlás). A migráció alaptézisei
09. 25.	Nemzetközi vándorlási teóriák. Migrációkutatás.
10. 02.	A migráció szabályozása. Az Európai Unió bevándorlási politikája
10. 09.	Az interjú elkészítéséhez szükséges módszertan megismerése, az interjú kérdéseinek áttekintése.
10. 16.	A kibocsátó országok jellemzői.
10. 23.	Nemzeti Ünnepek
10. 30.	Oktatási szünet.
11. 06.	A befogadó országok jellemző. A bevándorlók. A migráció lélektana. A bevándorlók beilleszkedési modelljei
11. 13.	Az elkészített félig strukturált interjúk feldolgozásának alapelvei és kategóriái.
11. 20.	A nemzetközi vándorlás és a bevándorlás kutatásának módszertani kérdései, egy kutatás példáján.
11. 27.	Külföldiek társadalmi beilleszkedése Magyarországon. Kiselőadások megtartása.
12. 04.	Beadandó dolgozatok elkészítése, kiselőadások megtartása.
12. 11.	Gyakorlati jegy pótlása.

3. Gyakorlati feladatok

A félév során két gyakorlati feladatot kell teljesíteni, aminek a teljesítése az aláírás feltétele, eredményes teljesítése pedig a gyakorlati jegyet határozza meg.

1. feladat: A megadott interjúminta alapján készítsen egy mobilitásban/migrációban résztvevő alannal félig strukturált interjút, a gyakorlati óra keretében a megadott szempontok alapján elemezzük, a részletes leírást és összegzést írásban végezze el a közös minta alapján.

2. feladat: A migrációval kapcsolatos fogalmak és folyamatok megismerését követően válasszon ki egy minta országot a Világ bármelyik részéről. Az adott ország esetében mutassa be a migrációs folyamatok időbeni és térbeli alakulását, határozza meg az előnyöket és hátrányokat az adott országra vonatkozóan két szempontból: befogadó országgént és kibocsátó országgént. Az előadások időtartama max. 15 perc, ezt követően a felmerülő kérdések megválaszolására még 5 perc áll rendelkezésre. A kiselőadás elkészítéséhez kiválasztott ország esetében a főbb migrációs folyamatokról készítsen részletes (térképekkel és statisztikai adatokkal/táblázatokkal) kibővített elemzést, figyelembe véve a gyakorlati órákon megbeszélte és tárgyalt témaköröket. A beadandó dolgozat max. 10 oldalas legyen és tartalmazza a kiselőadás során bemutatott tematikát. A dolgozat beadását követően bármilyen komolyabb formai, vagy szakmai hiba esetén egyszeri visszaadásra kerül sor, azt követően a dolgozat már többször nem javítható.